

BLIŻEJ LEGNICZAN I ICH SPRAW

LEGNICA

z nią zawsze po drodze

LEGNICA.eu

magazyn miejski • ISSN 2299-8659 • LISTOPAD 9/2013

z życia miasta • ludzie • historia • kultura • oświata • sport • inwestycje

Świętowaliśmy Niepodległość

str. 10-11

Zwycięskie projekty LBO

str. 4-5

Śmieci po nowemu

str. 6

gazeta bezpłatna

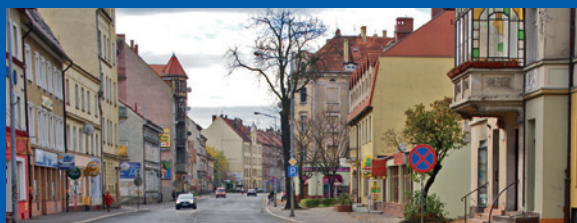

Wkrótce przetarg na przebudowę ulicy Jaworzyńskiej

Zgodnie z wcześniejszymi zapowiedziami gotowy jest już projekt budowlano-wykonawczy tej przebudowy, złożono też wniosek o wydanie zezwolenia na realizację inwestycji drogowej.

Zakres prac przebudowy ul. Jaworzyńskiej obejmie odcinek od skrzyżowania z ul. Skarbka do Obwodnicy Zachodniej. W ramach tego zadania m.in. dokończona zostanie przebudowa ulicy Grabskiego. Tutaj od skrzyżowania z ul. Wojska Polskiego do ul. Jaworzyńskiej zbudowana zostanie droga dwujezdniowa. Tym samym cała ul. Grabskiego będzie posiadała dwie jezdnie.

Przebudowa ul. Jaworzyńskiej jest powiązana z realizacją współfinansowanego przez Unię Europejską Zintegrowanego Systemu Zarządzania Ruchem i Transportem Publicznym, który obejmie również m. in. skrzyżowania z tą ulicą.

Czarna Woda już mniej groźna

Zakończyły się prace konserwacyjne wału i koryta rzeki Czarnej Wody, wykonywane przez Dolnośląski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych we Wrocławiu oddział w Legnicy. Roboty były prowadzone na ponad półkilometrowym odcinku między nasypami kolejowymi w rejonie Zabłocia. W ramach tego zadania usunięto tzw. namul z koryta rzeki, zabezpieczono jej skarpy faszyną i narzutem kamiennym. Wykonano również prace polegające na profilowaniu korpusu wału przeciwpowodziowego, zlikwidowano też zapadliska wywołane działalnością bobrów.

Służby gminne usunęły krzewy i drzewa rosnące w bezpośredniej bliskości i wzdłuż prawego wału przeciwpowodziowego Czarnej Wody. Trzeba to było zrobić, gdyż ich korzenie zagrażały stabilności wału. Prace sfinansowane z miejskiego budżetu kosztowały ok. 20 tys. zł. Realizacja całego zadania zdecydowanie poprawi przeciwpowodziowe bezpieczeństwo mieszkańców i terenów w rejonie Zabłocia i Kapieliska „Kormoran”.

W parku będą nowe trasy rowerowe

Dobiegają końca prace przy projektowaniu przebudowy al. Orła Białego w parku Miejskim z wydzielaniem na niej ścieżek rowerowych. Według tego projektu rozpocznie się modernizacja alei. Pieniądze na ten cel będą zaplanowane w przyszłorocznym budżecie.

W 2014 r. ruszyć ma kolejny etap przebudowy al. Orła Białego. Prace będą polegały na zerwaniu zniszczonej nawierzchni asfaltowej i ułożeniu w jej miejsce stylizowanej kostki. Takim samym materiałem, ale w innym kolorze będzie wyłożona ścieżka rowerowa, która pobiegnie przez cały park aż do wałów nad Kaczawą. Na alejkach gruntowych staną znaki, informujące, że można po nich jeździć rowerem i spacerować.

Obecne trasy rowerowe w parku wyznaczają znaki pionowe i poziome. Przebieg tras dla rowerów w parku był konsultowany z legnickimi miłośnikami jazdy rowerowej z Ekoramy i Legnickiej Inicjatywy Turystyki Rowerowej.

W numerze:

»	Wstęp	str. 3
»	Sposób na długi czynszowe	str. 3
»	Zwycięskie projekty LBO	str. 4-5
»	Śmieci po nowemu	str. 6
»	Zewnętrzny kapitał dla Legnicy	str. 7
»	Przebudowa al. Piłsudskiego	str. 8
»	Miasto szykuje parkingi pod przychodnią MCZ	str. 9
»	W Legnicy będzie cmentarz dla zwierząt	str. 9
»	Narodowe Święto Niepodległości	str. 10-11
»	Jesiennie i poetycko	str. 12-13
»	Blżej legniczani i ich spraw	str. 14
»	Z prac Rady Miejskiej Legnic	str. 15
»	Legnica - okno na świat	str. 16
»	20 lat „dwudziestki”	str. 16
»	Żydowska nekropolia	str. 17
»	Strefa seniora: bezpieczeństwo osób starszych	str. 18
»	Strefa młodych: skrzydlaci legniczanie	str. 18
»	Informacje podręczne	str. 19
»	Wybrane imprezy na listopad	str. 20

Redaktor naczelny: Arkadiusz Rodak

Wydawca: Gmina Legnica

Adres redakcji:

pl. Słowiański 8
59-220 Legnica,
tel. 76 721 22 62
e-mail: redakcja@legnica.eu
www.legnica.eu

Druk: Drukarnia JAKS
ul. Bogedaina 8
50-514 Wrocław

Magazyn Miejski „Legnica.eu” dostępny
jest także w wersji elektronicznej na stronie
internetowej www.legnica.eu.

Mucha nie siada

Smutne wąsy Marszałka

Zajęsiennilo się wokół, listopadem powiało. Dla Polaków to czas poetów i patriotów, pamięci o tych, co odeszli i trwających już 95 lat klótni o Niepodległą. Miesiąc to rzewny, dekadenski, pełen symboli z narodowego lamusa. Wciąż są ożywiane, by dzieliły i nie pozwały się ranom zblizniać.

Lirycznemu Staffowi „o szyby deszcz dzwonił”. Wieszczaemu Wyspiańskiemu listopadowe weselisko w Bronowicach pozwoliło porachować się ze snami o potędze, po których tylko kac i sznur pozostał. Później już wiedział, że „Listopad, to dla Polski niebezpieczna pora”.

W listopadzie upadła Insurekcja Kościuszkowska po II rozbiórce. W listopadzie wybuchło powstanie 1830 roku, stając się kanonem narodowej mitologii i patriotycznej literatury. Romantyk, Franciszek

Kowalski, którego „Ułan na widecie” zrobił po wielu dekadach karierę w legionowych szeregach, pisał, że „wesół kraj, gdzie listopad przywiódł maj”. Nieliczny, który potrafił się cieszyć z niepodległościowych marzeń. Może naiwny? Mistrz patriotycznej autoironii, wielki Konstanty Ildefons, poszedł na całość: „Chcieliście Polski, no to ją macie! (skumbrie w tomacie pstrąg)”. Mamy. Niektórzy nawet na wyłączność.

W tym roku białą-czerwoną flagę wywieszałem z wnuczkami. Niech to będzie dla niego lekcja patriotyzmu. Była opowieść o pradziadku, co za wojnę z bolszewikami dostał Virtuti Militari. Było oglądanie portretu Marszałka. – Dlaczego Marszałek ma takie smutne wąsy? – pyta wnuczek.

Rzeczywiście, smutne. Może jemu też zakazali uśmiechu.

Arkadiusz Rodak

Problem zadłużonego mieszkania można rozwiązać

Zadłużenie lokatorów mieszkań komunalnych wraz z odsetkami i innymi opłatami wynosi w Legnicy ponad 48 mln zł. Na blisko sześć i pół tysiąca lokali komunalnych aż cztery i pół tysiąca ma dług wobec gminy.

Ogromną część zadłużenia stanowią odsetki i koszty postępowań sądowych – w sumie około 25 mln zł. Wśród dłużników najwięcej jest osób (1.421), które mają zaległości do 30 dni. Dłużników z zaległościami powyżej roku jest około 900. Najstarsze, nieodyskane długi, sięgają nawet 10 lat. Zaległości w tych przypadkach to kwoty nawet po kilkadziesiąt tysięcy zł. Nie są regulowane mimo postępowań sądowych i windykacyjnych.

Skąd się bierze taka skala niekorzystnego dla nas wszystkich zjawiska? Jak to możliwe, by niektórzy współmieszkańcy żyli bez troski na koszt innych?

– Gmina ma ustawowy obowiązek przydzielania mieszkań komunalnych najuboższym mieszkańcom – mówi Janusz Hawryluk, dyrektor Zarządu Gospodarki Mieszkaniowej. – Do lokali gminnych eksmituje się także zadłużonych lokatorów m.in. z mieszkań spółdzielczych, zakładowych, prywatnych (wspólnoty mieszkaniowe). Często okazuje się, że będąc już lokatorami mieszkań komunalnych, nadal nie płacą. Do nieopłacania czynszów przyczynia się kryzys gospodarczy, utrata pracy, choroba i inne zdarzenia. Ale też często wynika to z poczucia bezkarności, swego rodzaju cwaniactwa i ignorowania elementarnych obowiązków. Staramy się stanowczo egzekwować należności, także w imieniu rzetelnych lokatorów – dodaje dyrektor.

Co zrobić, by nie wpaść w pętlę zadłużenia? Gmina przychodzi z pomocą osobom, które nie płacą czynszu, np. z powodu utraty pracy, choroby czy innych zdarzeń losowych. Uchwała Rady Miejskiej w sprawie zasad i trybu umarzania, odraczania lub rozkładania na raty spłaty należności daje możliwości wyjścia z zadłużenia. Bardzo dużo zależy jednak od postawy dłużnika. Należy niezwłocznie skontaktować się z administratorem i uzgodnić warunki spłaty zadłużenia, ewentualnie jego odroczenia. Można rozłożyć go na korzystne raty bez odsetek nawet na czas 60 mie-

sięcy (pięć lat). W szczególnych przypadkach możliwe jest umorzenie całości lub części odsetek.

Jako przykład może posłużyć hipotetyczna postawa dwóch lokatorów. Obaj przez pół roku nie płacili czynszu. Pierwszy z nich, zanim został pisemnie upomniany, sam zgłosił się do zarządcy, porozmawiał o swoim problemie i uzgodnił, że z powodu jego trudnej sytuacji finansowej dług zostanie rozłożony na raty i będzie spłacany przez następne pół roku. W tym czasie zarządca nie skierował sprawy do sądu o nakaz zapłaty, nie wypowiedział mu umowy najmu, nie skierował do sądu pozwu o eksmisję z lokalu. Lokator spokojnie zebrał środki na spłatę długu bez dodatkowych kosztów.

Drugi z zadłużonych lokatorów nie podejmował korespondencji windykacyjnej, unikał kontaktu, zgłosił się dopiero, gdy została wypowiedziana umowa najmu, a sąd nakazał mu zapłatę zaległych należności. Dużo później również podpisał porozumienie o rozłożeniu zaległości na raty, ale zapłaci więcej, bo doszły odsetki i koszty sądowe (często jest to kwota powyżej tysiąca złotych). Umowę najmu otrzyma ponownie, gdy spłaci całą należność. Niepotrzebne dodatkowe koszty, nerwy, stres.

Osobom, które mają niskie dochody przysługuje dodatek mieszkaniowy z MOPS. To bardzo istotna pomoc. Informacje o tym, kto może ubiegać się o ten dodatek można znaleźć na stronie internetowej ZGM (zgm.legnica.pl). Jeżeli opłaty czynszowe są zbyt wysokie dla lokatora, można je zmniejszyć, zamieniając mieszkanie.

– Podkreślam jeszcze raz, że w sprawie zadłużenia trzeba rozmawiać – zachęca dyrektor Hawryluk. – Nie unikać kontaktu z zarządcą. Są możliwości, by ten problem rozwiązać.

Te projekty zwyciężyły w Legnickim Budżecie Obywatelskim

Po zakończeniu głosowania mieszkańców, 22 października 2013 r., Zespół Kwalifikacji Projektów sporządził listę 15 zadań rekomendowanych do realizacji w ramach budżetu miasta na rok 2014.

Obszar nr 1 – PÓŁNOCNY

„Wszystkie dzieci nasze są”. Plac zabaw dla dzieci na terenie Szkoły Podstawowej Nr 2
Kwota: 189.380,00 zł

Obszar nr 2 – PIEKARY 1

Termomodernizacja (etap II) segmentu A - Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 3 przy ul. Mazowieckiej 3
Kwota: 200.000,00 zł

Obszar nr 3 – Piekary 2

„Sportowe miasteczko” – plac zabaw i teren rekreacyjny przy ulicy Wierzyńskiego, Gałczyńskiego i Piłsudskiego - w sąsiedztwie Szkoły Podstawowej nr 20
Kwota: 200.000,00 zł

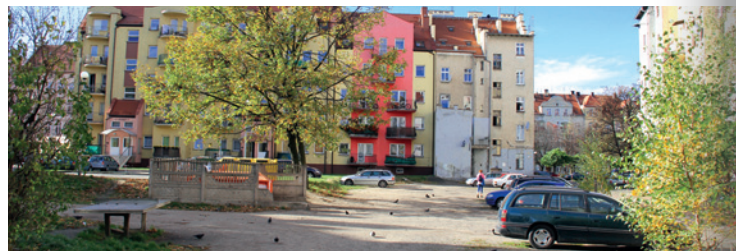
Obszar nr 4 – KOPERNIK

Budowa placu zabaw „Wioska Słowiańska”
Kwota: 200.000,00 zł

Obszar nr 5 – ZAKACZAWIE

1. Rewitalizacja podwórka w obrębie ulic Wrocławskiej/Daszyńskiego/Czarnieckiego/Kazimierza Wielkiego polegająca na stworzeniu placu rekreacyjnego, nasadzeniu roślinności wysokiej i niskiej
Kwota: 58.000,00 zł

2. Zagospodarowanie podwórka w obrębie ulic Moniuszki, Drukarskiej, Świętej Trójcy (plac zabaw z częścią rekreacyjną dla mieszkańców)
Kwota: 34.000,00 zł

3. Budowa chodników, infrastruktury lokalnej, nasadzenie zieleni. Budowa szachownicy na placu wypoczynkowym
Kwota: 54.500,00 zł

Obszar nr 6 – REJON AL. RZECZYPOSPOLITEJ + REJON POŁUDNIOWY

1. Boisko do piłki nożnej przy ul. Goździkowej (os. Sienkiewicza)
Kwota: 50.000,00 zł

2. Plac zabaw dla dzieci przy ul. Wielogórskiej
Kwota: 50.600,00 zł

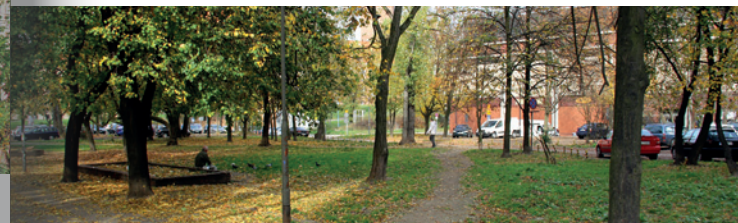
facebook.com/MiastoLegnica

3. „Oświetlenie ulicy” – wykonanie oświetlenia przy budynku Okrężna 17-19-21. Zamontowanie lamp oraz przebudowa chodnika
Kwota: 80.000,00 zł

Obszar nr 7 – STARE MIASTO

1. Budowa Placu Zabaw pomiędzy ulicami Młynarską, Środkową i Grodzką

Kwota: 165.200,00 zł

2. Przebudowa chodnika przy ul. Senatorskiej wzdłuż Szkoły Podstawowej nr 4
Kwota: 40.000,00 zł

Obszar nr 8 – TARNIÓW

Przebudowa ul. Żeromskiego na odcinku od skrzyżowania z ul. Marcinkowskiego do rozgałęzienia ul. Żeromskiego
Kwota: 200.000,00 zł

Obszar nr 9 – FABRYCZNA

Budowa placu zabaw dla dzieci przy ul. Stanisławowskiej wraz z zagospodarowaniem terenów zielonych
Kwota: 175.000,00 zł

Obszar nr 10 – ASNYKA

Budowa chodnika wraz z parkingami przy ul. Marynarskiej w Legnicy, od ul. Lotniczej do ul. Artyleryjskiej (po stronie Szkoły Podstawowej Nr 9)
Kwota: 200.000,00 zł

Szanowni Państwo!

Za nami pierwsza edycja Legnickiego Budżetu Obywatelskiego. Edycja naprawdę udana. Ten projekt stał się rzeczywistym, dojrzałym przykładem budowania społeczeństwa obywatelskiego wśród legniczan. Powiódł się dzięki wielkiemu zaangażowaniu i aktywnemu udziałowi bardzo wielu mieszkańców. Wszystkim Państwu za to dziękuję.

Zaangażowanie przejawiało się chociażby w ilości (91) zgłoszonych wniosków inwestycyjnych. W głosowaniu wzięło udział około 6 tysięcy osób. W poszczególnych obszarach prowadzone były akcje promujące projekty. Zawiązywały się grupy inicjatywne. Wykreowani zostali lokalni liderzy społeczni.

To legniczanie dokonali wyboru najlepszych ich zdaniem lokalnych inwestycji. Sami zdecydowali o tym, co w ich najbliższym otoczeniu trzeba zrobić w pierwszej kolejności. Gmina już w przyszłym roku przystąpi do realizacji wszystkich 15. wybranych projektów. W proces tworzenia niezbędnej dokumentacji i późniejszą budowę chciałbym zaangażować autorów zwycięskich projektów, aby poszczególne inwestycje mogły być wspólnie realizowane.

Mieszkańcy pokazali, że naprawdę zależy im na Legnicy. Chcę, aby inicjatywa LBO stała się cykliczna, powtarzana co roku. Ufam, że gdy legniczanie zobaczą za rok owoce swoich dzisiejszych wyborów, jeszcze więcej pojawi się wniosków, jeszcze więcej osób zaangażuje się w nasze LBO.

Raz jeszcze serdecznie dziękuję wszystkim, którzy tak aktywnie brali udział w tym nowatorskim, obywatelskim przedsięwzięciu.

Tadeusz Krzakowski

Prezydent Legnicy

Po czterech miesiącach „rewolucji śmieciowej” można wyciągnąć już pierwsze wnioski. W Legnicy nadal rośnie ilość odpadów segregowanych. To bardzo dobra tendencja, ułatwiająca wypełnienie norm unijnych

Śmieci po nowemu

Z analiz przeprowadzonych przez Biuro Gospodarowania Odpadami Komunalnymi Urzędu Miasta Legnicy wynika, że

cu było ich 52 tony, w sierpniu - ponad 122 tony, a we wrześniu - 147. Opakowań szklanych odzyskano w październiku ponad 43 tony. W tym samym czasie na składowisko wywieziono blisko 2.700 ton odpadów niesegregowanych. W porównaniu do września nastąpił tu wzrost o ponad 200 ton. Wynika on z rozpoczętego już sezonu grzewczego i pojawienia się wśród odpadów także popiołu.

Nadal jeszcze do Urzędu Miasta spływają deklaracje o wysokości opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi i ilości osób objętych systemem. Na początku listopada w systemie było zarejestrowanych ponad 29.300 takich deklaracji. Okazuje się, że wciąż sporo mieszkańców nie jest w nich wykazanych. Dobrą wiadomością jest to, że blisko 70 proc. właścicieli nieruchomości segreguje odpady.

w październiku zebraliśmy ponad 157 ton odpadów segregowanych (wrzucamy je do pojemnika żółtego). Dla porównania w lip-

Jak informuje Przemysław Rogowski, dyrektor Biura Gospodarowania Odpadami

mi Komunalnymi, spora grupa właścicieli nieruchomości zalega z płatnościami za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Do wszystkich tych osób zostaną wysłane upomnienia.

We wrześniu z Punktów Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOKi przy ul. Nowodworskiej i Rzeszotarskiej) skorzystało 110 osób. Trafiły tutaj: papier i tektura, odpady bio, tworzywa sztuczne, gruz, zużyty sprzęt elektryczny i elektro-niczny, szkło, leki, opakowania zawierające substancje niebezpieczne.

Zaobserwowano, że osoby zgłaszające się do PSZOK bardzo często nie mają przy sobie dowodów osobistych czy numerów PESEL. Odpady przywożone są w nieszczelnych, ciekających pojemnikach, pozbawionych informacji o rodzaju odpadu, a te biodegradowalne dostarczane są luzem. Prowadzący PSZOK zwracają uwagę, że takie sytuacje nie powinny mieć miejsca.

Do Punktów Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych mieszkańcy mogą dowozić surowce wtórne oraz inne odpady tzw. „problemowe”. Są to m.in.: zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, baterie, akumulatory, oleje, zużyte opony, świetlówki, puszki po farbach i aerozolah, odpady z remontów - gruz,

ziemia, cegła, beton, drewno zmieszane impregnowane, odpady wielkogabarytowe, odpady zielone z pielęgnacji terenów czy odpady opakowaniowe. Oddając je w wyspecjalizowanym punkcie, mamy gwarancję, że zostaną właściwie i bez szkody dla środowiska zagospodarowane. Zgodnie z regulaminem PSZOK przyjmuje

odpady tylko od mieszkańców gminy Legnica. Odpady dostarczone do PSZOK muszą być posegregowane, nie mogą być zmieszane i zanieczyszczone innymi odpadami. W przypadku pytań lub wątpliwości prosimy o kontakt z Biurem Gospodarowania Odpadami Komunalnymi: e-mail: gok@legnica.eu, tel. 76 72 12 343.

Niedawno na stronie Urzędu Miasta Legnicy www.legnica.eu umieszczona została interaktywna mapa lokalizacji na terenie naszego miasta pojemników na szkło, zużyte leki, Punktów Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) i Regionalnej Instalacji do Przetwarzania Odpadów Komunalnych (RIPOK).

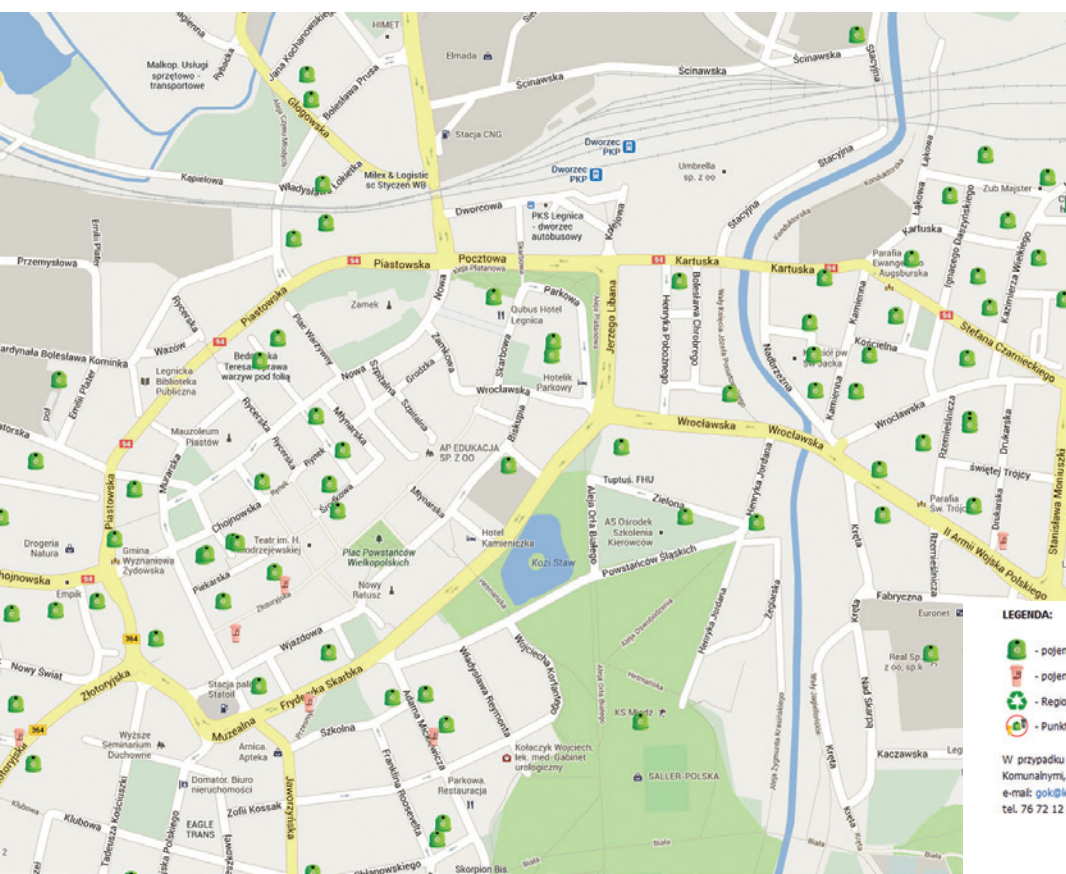
- Mapa uzupełnia papierowy wykaz - mówi Przemysław Rogowski - ale z pewnością jest bardziej przyjazna dla mieszkańców. Niewiele miast posiada taką mapę. Jest to nowoczesne i przydatne narzędzie. Wykaz będzie na bieżąco aktualizowany. Np. obecnie mamy ponad 300 pojemników na szkło, a będzie ich ok. 500 - dodaje dyrektor Rogowski.

Nowa mapa dostępna jest pod linkiem: http://portal.legnica.eu/strona-985-gospodarowanie_odpadami_lokalizacja.html.

LEGENDA:

- pojemniki na szkło
- pojemniki na przeterminowane leki
- Regionalna Instalacja Przetwarzania Odpadów Komunalnych
- Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych

W przypadku pytań lub wątpliwości prosimy o kontakt z Biurem Gospodarowania Odpadami Komunalnymi, e-mail: gok@legnica.eu, tel. 76 72 12 343

Wszyscy legniccy beneficjenci zdobyli w latach 2007-2013 łącznie ponad 126 mln zł dofinansowania pochodzącego ze źródeł zewnętrznych. Na jednego mieszkańca przypada zatem ponad 1.234 zł

Legnica skutecznie walczy o unijne pieniądze

Nasze miasto skutecznie zdobywa zewnętrzny kapitał. W latach 2007-2013 służby samorządowe sięgały w celach inwestycyjnych po środki krajowe pochodzące z dotacji celowych, programów wdrażanych przez ministerstwa, z budżetu województwa dolnośląskiego oraz z rezerwy subwencji ogólnej Skarbu Państwa. Środki unijne pochodziły głównie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego (RPOWD).

Skuteczność pozyskiwania środków zewnętrznych przez służby podległe prezydentowi Legnicy wynosi obecnie 89,79 proc. Na 49 przygotowanych i skierowa-

nych do odpowiednich instytucji aplikacji dofinansowanie uzyskały 44 wnioski.

Należy podkreślić, że również legnickie przedsiębiorstwa, instytucje i stowarzyszenia z sukcesem sięgają po środki unijne. W latach 2007-2013 wsparcie otrzymało 13 podmiotów z terenu miasta. Uzyskały one dofinansowanie różnych przedsięwzięć, głównie w ramach RPO, w wysokości prawie 40 mln zł. Gmina i inne legnickie podmioty zdobyły w tym czasie łącznie ponad 126 mln zł dofinansowania pochodzącego ze źródeł zewnętrznych. Na jednego mieszkańca przypada zatem ponad 1.234 zł.

Gmina realizowała również projekty o charakterze „miękkim”, finansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego, związa-

ne z aktywizacją społeczno-zawodową osób zagrożonych wykluczeniem, jak np. zadania pn. „Siłę mam dzięki wam, ale radzę sobie sam” czy „Wykorzystaj szansę, zdobądź zatrudnienie”. Skuteczne było również pozyskanie dofinansowania w kwocie ponad 1,2 mln zł na prowadzenie zajęć dodatkowych w 12 legnickich szkołach podstawowych. Pozwoliło to zorganizować 13.500 godzin dodatkowych zajęć, rozwijających zainteresowania i uzdolnienia uczniów w klasach I-III.

Obecnie służby Urzędu Miasta, a także inne legnickie podmioty z sektora pozasamorządowego, przygotowują się do opracowywania aplikacji na kolejną perspektywę pozyskiwania środków unijnych w latach 2014-2020.

Gmina Legnica pozyskała ok. 87 mln zł, co pozwoliło realizować przedsięwzięcia, głównie inwestycyjne, o wartości prawie 140 milionów. Warto dodać, że wszystkie zrealizowane przez Gminę w latach 2007-2013 inwestycje osiągnęły łączną wartość ok. 335,4 mln zł. Wszystkie one miały ogromny wpływ na poprawę jakości życia mieszkańców, atrakcyjności miasta, na rozwój gospodarczy, społeczny i powstawanie nowych miejsc pracy.

Oto kilka ważnych przykładów zadań współfinansowanych środkami zewnętrznymi:

- z zakresu infrastruktury drogowej:
  - Przebudowa ul. Gniewomierskiej, jako I etap budowy obwodnicy południowo-wschodniej Legnicy,
  - Przebudowa ulicy Bydgoskiej (od Lubińskiej do Szczytnickiej) i Szczytnickiej, w tym: Etap I od Lubińskiej do Szczytnickiej,
  - Odnowa zdegradowanych obszarów miejskich w rejonie ul. H. Pobożnego - przebudowa ulicy Libana w Legnicy,

- z zakresu infrastruktury mieszkaniowej i towarzyszącej:
  - Odnowa zdegradowanych obszarów miejskich w rejonie ul. H. Pobożnego - renowacja części wspólnych wielorodzinnych budynków mieszkalnych,
  - Odnowa zdegradowanych obszarów miejskich w rejonie ul. H. Pobożnego - zagospodarowanie oraz utworzenie estetycznych i funkcjonalnych przestrzeni publicznych,
  - Odnowa zdegradowanych obszarów miejskich w rejonie ul. H. Pobożnego - budowa ogrodu zabaw dla dzieci,
- z zakresu ochrony i udostępniania zabytków:
  - Odnowa zdegradowanych obszarów miejskich w rejonie ul. H. Pobożnego - przebudowa (adaptacja) Willi Bolka von Richthofena wraz zagospodarowaniem terenu na potrzeby Środowiskowego Centrum Integracyjno - Profilaktycznego,

- Południowo - Zachodni Szlak Cystersów: przebudowa parkingu w rejonie Zamku Piastowskiego, przebudowa (adaptacja) pomieszczeń Bramy Głogowskiej dla potrzeb punktu informacji turystycznej,
- Renowacja wieży Bramy Głogowskiej wchodzącej w skład murów miejskich miasta Legnica,

- Akademia Rycerska skrzydło A i wieża skrzydła D: remont i rewaloryzacja,
- Wieża św. Jadwigi (XII/XV w.): renowacja wieży.

Kolejne etapy przebudowy al. Piłsudskiego już za nami

Zakończył się kolejny etap przebudowy al. Piłsudskiego. W ciągu kilku miesięcy wyremontowano jezdnię o długości półtora kilometra. Na te prace miasto wydało ponad 3,6 mln zł. Kolejne roboty budowlane przy tej, należącej do najważniejszych legnickich dróg rozpoczyna się w przyszłym roku.

Przypomnijmy krótko wcześniejsze etapy przebudowy al. Piłsudskiego. Najpierw, w 2012 r. wyremontowany został wiadukt nad torami kolejowymi. Koszt tej inwestycji to około 3,5 mln zł. Miasto pozyskało na nią dofinansowanie z budżetu państwa w wysokości 1,9 mln zł. W wyniku remontu zmieniła się także kolorystyka wiaduktu, która nawiązuje do marki miasta – barwy żółto-pomarańczowe z elementami błękitu.

Pod koniec tego roku przy kładce dla pieszych nad al. Piłsudskiego (rejon Galaktycznej) powstały dwie windy na potrzeby głównie osób niepełnosprawnych. Ich wartość to ponad 550 tys. zł.

W październiku 2012 r. na plac budowy weszła firma Pol – Dróg, która rozpoczęła przebudowę al. Piłsudskiego od skrzyżowania z ulicami: II Armii Wojska Polskiego, Moniuszki i al. Rzeczypospolitej. W ciągu dwóch miesięcy wyremontowano jezdnię południową (w kierunku os. Piekary) do kładki przy ul. Galaktycznej (bez warstwy ścieralnej) i przebudowano przystanek obok Szkoły Podstawowej nr 6. Prace zostały, zgodnie z harmonogramem, zawieszono na okres zimowy. Jezdnia była jednak dostępna dla ruchu. Już w 2013 roku firma Pol – Dróg w ramach tego zadania położyła nowy chodnik na odcinku od ul.

Gwiezdnej do Galaktycznej i wyremontowała kolejną zatokę autobusową. W maju wylana została zewnętrzna warstwa ścieralna asfaltu, a tym samym nowy etap przebudowy alei był zakończony. Prace pochłonęły ponad 1,4 mln zł.

15 czerwca na al. Piłsudskiego weszła firma Skanska, która wygrała przetarg budowlany. Przebudowa objęła odcinek jezdni północnej od skrzyżowania z ul. Moniuszki do kładki przy ul. Marsa. Z kolei na jezdni południowej – od kładki przy ul. Galaktycznej (tam prace skończył Pol – Dróg) do kładki przy ul. Marsa. Przebudowano także zatokę autobusową z chodnikiem przy ul. Heweliusza oraz dodatkowo chodnik przy targowisku w rejonie ul. Galaktycznej. Roboty na

tym odcinku trwały 4,5 miesiąca i zakończyły się 31 października. Ten etap inwestycji kosztował miasto około 2,2 mln zł.

Dzięki obu etapom przebudowy al. Piłsudskiego wyremontowano jezdnię o długości ok. półtora kilometra. Zbudowano nowe chodniki, przebudowano trzy zatoki autobusowe w trwałej technologii betonowej. W ramach tych inwestycji sprawdzono i zmodernizowano kanalizację deszczową i sanitarną, zbudowano także kanały pod przyszłą Miejską Sieć Internetową LEGMAN. Wcześniej, przypomnijmy, wyremontowany był wiadukt wraz z fragmentem ul. Sudeckiej. Obecnie na al. Piłsudskiego przebudowywany jest kolejny przystanek autobusowy przy ul. Wielkiej Niedźwiedzicy. Prace zakończą się w połowie grudnia, będą kosztowały około 220 tys. zł.

Łącznie na dotychczasowe prace przy tej arterii przeznaczono z budżetu miasta prawie 12 mln zł. Wykonywało je kilka wyłonionych w przetargach firm.

Prezydent Tadeusz Krzakowski podkreśla, że przebudowa al. Piłsudskiego jest zaplanowana jako logiczna konsekwencja unowocześnienia całej arterii komunikacyjnej, łączącej centrum miasta z największymi osiedłami mieszkaniowymi, w tym usprawniająca również dojazd do szpitala specjalistycznego.

W ramach tej koncepcji w poprzednich latach przebudowana została ul. Libana wraz z placem Wilsona, Wrocławską, II Armii Wojska Polskiego ze skrzyżowaniem z Moniuszki, al. Piłsudskiego i Rzeczypospolitej.

W przyszłym roku prace budowlane na al. Piłsudskiego będą kontynuowane. Zarząd Dróg Miejskich przygotowuje dokumentację następnych etapów robót.

Dokumentacja budowy parkingu i dróg dojazdowych w rejonie Klubowej - gotowa

Opracowana została dokumentacja budowy drogi gminnej łączącej ulice Andersa i Jana Pawła II oraz parkingu na 97 miejsc w sąsiedztwie nowej przychodni Mie-

dzioowego Centrum Zdrowia. Kolej na przetarg, który wyłoni wykonawcę prac.

Ta inwestycja jest bardzo potrzebna pacjentom korzystającym z usług nowo wybudowanej przychodni zdrowia. Ale także mieszkańcom, którzy będą mieli wygodne połączenie między ulicami Andersa i Jana Pawła II. Nowa ulica będzie wyłożona kostką betonową i oświetlona.

Powstanie też parking na 97 miejsc, z czego 11 przeznaczonych dla osób niepełnosprawnych. Otrzyma on nawierzchnię z kostki betonowej. Teren będzie ogrodzony i oświetlony.

Kolejnym zadaniem w ramach tej inwestycji będzie przebudowa ul. Klubowej, między Złotoryjską i Okrzei. Ta uliczka zostanie wyłożona kostką granitową, przeplatana płytami

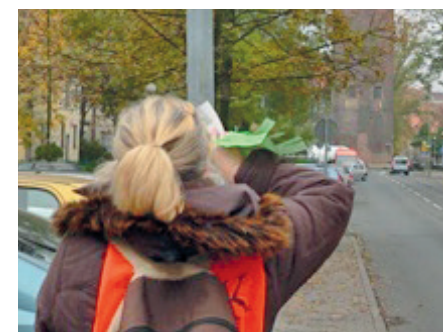

chodnikowymi. Będzie też na niej wyznaczona ścieżka rowerowa. Z poziomu ulicy zostaną poprowadzone schody na parking.

Bardzo poważnym przedsięwzięciem w ramach całej inwestycji będzie budowa kanalizacji deszczowej na odcinku 300 metrów – w obrębie nowej drogi gminnej i parkingu.

Prace inwestycyjne zostały podzielone na dwa etapy. Ogłoszony jest przetarg na wykonawcę. Jeszcze w tym roku, jeżeli przetarg zostanie rozstrzygnięty, rozpocznie się pierwszy etap. Całość prac zakończy się w roku przyszłym.

Bezrobotni pracowali, sprzątając miasto

Grupa bezrobotnych legniczan rozpoczęła sprząatanie miasta na początku października, w ramach prac publicznych finansowanych przez Powiatowy Urząd Pracy i Urząd Miasta. Zadanie polegało na uporządkowaniu terenów o powierzchni około 30 hektarów. Jak poinformowała Ludmiła Kubicka-Sopel, dyrektor Wydziału Infrastruktury Komunalnej, zaplanowane prace zostały wykonane. Posprzątano 33 wytypowane obszary, m.in.

w rejonie ulic Złotoryjskiej, Traugutta, Chojnowskiej, Jaworzyńskiej, Rolniczej czy Wiełogórskiej. Szacuje się, że podczas tej akcji zebrano ponad 100 ton śmieci. Najwięcej było zwykłych odpadów, ale także porzucony sprzęt RTV, AGD, stare opony i części samochodowe. Zatrudnieni bezrobotni usuwali też, stanowiące prawdziwą plagę na naszych ulicach, ogłoszenia i reklamy naklejane nielegalnie na słupach, skrzyniach energetycznych, latarniach i elewacjach w centrum miasta.

Przypomnijmy, że poprzednia akcja sprzątania miasta przez osoby bezrobotne prowadzona była w kwietniu i maju. Podczas tamtych prac uporządkowano tereny o powierzchni około 45 ha. Zebrano wówczas 108 ton różnego rodzaju odpadów. Mimo, że od zakończenia poprzedniej akcji porządkowej minęło zaledwie kilka miesięcy, na niektórych uprzątniętych wówczas terenach pojawiły się znowu sterty śmieci. Zostały one ponownie usunięte.

W Legnicy będzie cmentarz dla zwierząt

Warszawska firma „Zawsze razem” wygrała przetarg na dzierżawę terenu przeznaczonego pod budowę i prowadzenie cmentarzyska dla zwierząt. Pierwsze pochówki odbędą się najwcześniej w przyszłym roku.

Plany wybudowania grzebaliska w Legnicy powstały w połowie minionej dekady. Ogłoszono w sumie siedem przetargów na wyłonienie firmy, która by się tym zajęła. Brakowało jednak zainteresowanych. Dopiero ostatni zakończył się sukcesem.

Warszawska firma ma stworzyć cmentarzysko na około półhektarowej działce, przylegającej do Schroniska dla Bezdomnych Zwierząt. Według umowy dzierżawca ma trzy miesiące na przygotowanie projektu i osiem miesięcy na wybudowanie cmentarza dla zwierząt. Za dzierżawę działki firma zapłaci 301 zł miesięcznie. Dzierżawa obejmuje okres 30 lat.

Świętowaliśmy Niepodległość

żołnierski. Wojskowi z X Brygady Kawalerii Pancernej w Świętoszowie częstowali grochówką prosto z kotła. Przedstawiciele władz miasta, z prezydentem Tadeuszem Krzakowskim, wręczali legniczanom kotyliony i biało-czerwone flagi.

Janusz Tczewski przyszedł na Rynek z dwójką dzieciaków w wieku przedszkolnym. Oczywiście, wszyscy mieli przypięte do kurtek kotyliony. Maluchy radośnie machały chorągiewkami.

- Ten dzień trzeba świętować radośnie, całą rodziną – mówił pan Janusz. – To święto, które ma łączyć, przypominać o patriotyzmie, jednoczyć ludzi. I w Legnicy tak je właśnie obchodzimy.

W Akademii Ryckiej odbyła się uroczystość wręczenia odznaczeń państwowych. Złotym Krzyżem Zasługi został udekorowany Jerzy Foremny. Złote Medale za Długoletnią Służbę otrzymali pracownicy Urzędu Miasta i Straży Pożarnej: Irena Budniakiewicz, Wiesława Lejtan, Ewa Nawrocka, Danuta Sidorowicz, Irena Tarasiewicz, Czesław Zdziech i Bogusław Fuksa.

Podczas tej uroczystości wicewojewoda Ewa Mańkowska, która wręczała odznaczenia wspólnie z prezydentem, powiedziała: - Polsko, życzę Ci, byś nigdy nie była wyzwalana. Obyś zawsze pozostała wolna.

Prezydent Tadeusz Krzakowski życzył wszystkim, by odzyskanie niepodległości było radosną rocznicą. - Razem powinniśmy cieszyć się wolnością – powiedział prezydent.

W Akademii Ryckiej odbyła się też podniosła uroczystość – montaż patriotyczny: Melodramat w Trzech Odsłonach „Byliśmy-Jesteśmy-Będziemy”. Wspólnie śpiewano pieśni patriotyczne. Imprezę

To był bardzo radosny, uroczysty, a jednocześnie refleksyjny i pełen wrażeń dzień. Legniczanie obchodzili 11. listopada Narodowe Święto Niepodległości, uczestnicząc całymi rodzinami w imprezach zorganizowanych przez miasto. Swoją patriotyzm manifestowali biało-czerwonymi flagami i kotylionami.

Były: gęsina, wojskowy piknik z grochówką, śpiewanie pieśni patriotycznych, widowisko plenerowe i odznaczenia państwowe.

Uroczystości rozpoczęły się w katedrze od mszy św. za Ojczyznę. Po jej zakończeniu złożono wieńce pod tablicą Józefa Piłsudskiego. W Rynku odbywał się piknik

przygotowali legnicy seniorzy. Uczestniczyli w niej setki legniczan.

W Rynku odbyła się też parada niepodległości. Potem była tradycyjna degustacja gęsiny. Ponad 500 porcji zniknęło błyskawicznie. - To piękna tradycja – cieszyła się Lucyna Kowalewska. - Gęsina jest wspaniała. Ale najważniejsze, że Święto Niepodległości obchodzimy tak pięknie. Nie żałuję, że wyszłam z domu, bo naprawdę było warto.

Na zakończenie legniczanie tłumnie obejrzeli plenerowe widowisko „Piłsudski i wehikuł czasu” w wykonaniu Teatru Avatar, grupy tanecznej Flesz i grupy Bessali. Imprezy obchodów Narodowego Święta Niepodległości zorganizowali Urząd Miasta i Legnickie Centrum Kultury.

Legnica w poetyckiej sukni

Jesień w legnickim parku

Smutek krąży po parku – nawet nie śmieje się
Wiatr, co usiadł na gałęziach brzozy.
Cisza spaceruje pomiędzy dębami
- o czym myśli, pochylając swoje starcze głowy?

O czym szepczą klony skupione wokół skweru
na który ruda wiewiórka wybiegła?
- Pomiedzy ich pniami wrona skacze.
Klony nie patrzą na nią – nie zwracają uwagi
na posępność starych dębów i na mnie.

Czy to smutek, czy tylko zwykła melancholia,
Pogarda dla życia, czy uwielbienie ciche?
W brzożach harmonia – a w dębach?
Dystonia wegetatiwa.
To ona rozrzuca żółędzie i liście.

Pobłażliwość rzeczy – nieroztropność przyrody,
Samouwielbienie krzewów – kiedy stoją w kwiatkach...
Uczę się życia – siedząc tu samotnie
I wypatrując oczy za odejściem lata.

*Jan Stanisław Smolewski
z tomiku wierszy pt.: „Twoja nieobecność”*

Puka Jesień

To samo słońce i księżyc ten sam
świecą nam w oczy oświetlają świat
I wiatr jesienny zrywając liście wieje nam
jak gdyby chciał zerwać ostatni kwiat

Słońca niewiele z gorącego lata
a księżyc jak gdyby bardziej pękaty
Wiatr jest silniejszy – może nie z tego świata
bo gwałtowny wirowy zimny – rogaty

Jesień zapukała do życia naszego bram
ozłaca skarby naszych doznań uczuć i myśli
Jesień jest wszędzie na co dzień tu i tam
gdzie jesteśmy od prądów jesiennych zawiśli

Jesień to zbiór owoców utrudzonego lata
słabość witalna ciała a bogactwo naszej duszy
Owoc piękna przyrody i blask doświadczeń warty odkrycia
w społecznym systemie wartości każdego wzruszy

*Franciszek Żywert z tomiku
pt.: „Wiersze po dziewięćdziesiątce”*

Blżej legniczan i ich spraw

Debata z mieszkańcami śródmieścia i Tarninowa

Prezydent Tadeusz Krzakowski w ramach cyklu konsultacyjnego „Blżej legniczan i ich spraw” spotkał się (15 października) z mieszkańcami Centrum Staromiejskiego oraz Tarninowa. Siódma w tym roku debata odbyła się w auli I liceum Ogólnokształcącego. Dla mieszkańców była to okazja do porozmawiania o problemach dzielnicy, a także – poznania tego, czym żyje miasto.

Na spotkaniu obecni byli: zastępca prezydenta, dyrektorzy wydziałów Urzędu Miasta, Zarządu Dróg Miejskich, Zarządu Gospodarki Mieszkaniowej, radni, komendant Straży Miejskiej i policjanci. Podczas ubiegłorocznego spotkania w tym samym miejscu (16

Tym problemem zajęła się Straż Miejska. Funkcjonariusze stanowczo reagują na przypadki zagrożenia bezpieczeństwa pieszych przez rowerzystów. Od listopada 2012 do sierpnia 2013 r. podjęto 231 interwencji. Zastosowano 216 pouczeń, wystawiono 15 mandatów karnych. Inne postulaty, np. w sprawie umożliwienia parkowania rowerów na parkingach strzeżonych, uprzątnięcia wnętrza blokowego przy ul. Zamkowej, dzikiego wysypiska pod wiaduktem kolejowym przy ul. Stacyjnej i Senatorskiej, też zostały zrealizowane. Na prośbę mieszkańców utwardzono nawierzchnię ul. Stacyjnej. Posłużył do tego materiał pozyskany z frezo-

mi komunalnymi. Prezydent poinformował, że według złożonych deklaracji Legnica liczy tylko 85 tysięcy mieszkańców. Cały czas deklaracje są weryfikowane. Czy będą obniżki opłat za śmieci?

– Cały czas monitorujemy sytuację – powiedział prezydent. – Chcę obniżyć opłaty. Przygotowujemy się do zmian. Ewentualnie mogłyby one nastąpić w pierwszym kwartale przyszłego roku.

Na zakończenie mieszkańcy zgłaszali postulaty i dzieliли się swoimi uwagami dotyczącymi życia miasta. Młody mężczyzna, który dłuższy czas przebywał w Szkocji, zwrócił uwagę na ludzi pijących alkohol w Parku Gdańskim i w bramach kamienic przy ul. Głogowskiej. Pytał także, czy ma szansę na otrzymanie lokalu komunalnego. – Bo chciałbym żyć i mieszkać w Legnicy – mówił.

Sprawą pijących w niedozwolonych miejscach zajmą się policjanci i strażnicy miejscy. Kwestię lokalową rozpatrzy Zarząd Gospodarki Mieszkaniowej. Inne postulaty, które zgłaszali mieszkańcy to: ustawienie znaku zakazującego wjazdu na posesję przy ul. Wrocławskiej 10, wyznaczenie miejsc postojowych na dziedzińcu Akademii Rycerskiej dla niepełnosprawnych, którzy przyjeżdżają do Wydziału Spraw Obywatelskich, dopilnowanie, by mieszkańcy nie wyprowadzali psów na cmentarz komunalny.

Spotkanie zakończyło się po ponad dwóch godzinach. Wszystkie zgłoszone uwagi i wnioski zostaną rozpatrzone przez służby Urzędu Miasta.

Kolejne spotkanie z cyklu „Blżej legniczan i ich spraw” zaplanowane jest na 19 listopada (godz. 17.00) w Zespole Szkół Integracyjnych, a jego uczestnikami będą mieszkańcy osiedla Piekary.

Kolejne spotkanie z cyklu „Blżej legniczan i ich spraw” zaplanowane jest na 19 listopada (godz. 17.00) w Zespole Szkół Integracyjnych, a jego uczestnikami będą mieszkańcy osiedla Piekary. Przedstawiamy dzielnicowych z tego rejonu:

asp. Ewelina Marczyk
tel. 76 876 18 38

st. post. Krystian Lewko
tel. 76 876 18 21

października 2012 r.) mieszkańcy zgłosili 10 postulatów. Prosił m.in. o przeprowadzanie w mieście, szczególnie na ul. Złotoryjskiej, częstszych kontroli policji dotyczących przestrzegania przepisów drogowych, także o zobowiązanie właściciela posesji przy ul. Pobożnego do uprzątnięcia terenu. Prezydent poinformował, że ulica Złotoryjska objęta jest stałym nadzorem przez funkcjonariuszy Wydziału Ruchu Drogowego. Kontrole prędkości nie potwierdziły nagminnego łamania przepisów. Ujawniane są pojedyncze przypadki przekraczania prędkości, z czego kierowcy są rozliczani zgodnie z obowiązującym taryfikatorem. Z kolei posesja położona przy ul. H. Pobożnego jest własnością prywatną. Straż Miejska zobowiązała właścicieli do porządkowania tej działki. Zostało to wykonane.

Inne zgłoszone rok temu postulaty dotyczyły karania mandatami rowerzystów jeżdżących w miejscach niedozwolonych (deptaki, chodniki) ze szczególnym uwzględnieniem ul. Najświętszej Marii Panny i Rynku.

wania remontowanej al. Piłsudskiego. Prezydent poinformował, że naprawa jezdni ul. Kartuskiej będzie możliwa przy jej przebudowie wraz ze skrzyżowaniem. Ustawione tu zostały ekrany chroniące pieszych przed ochlapywaniem.

Prezydent w kolejnej części spotkania omówił zrealizowane oraz planowane w Legnicy inwestycje: m.in. nowy Cmentarz Komunalny w Jaskowie, remont al. Piłsudskiego, ul. Libana, budowę ul. Śródkowej, budowę oświetlenia na stadionie, remont wieży św. Jadwigi i św. Piotra, budowę skateparku, remont budynku Zespołu Szkół Elektryczno-Mechanicznych. Przypomniał, że przy ul. Nadbrzeżnej w miejsce betonowych słupów oświetleniowych ustawiono nowe, wraz z oświetleniem ledowym. Teraz ta ulica jako jedyna w mieście ma takie latarnie, bardzo energooszczędne i estetyczne. W planach jest stworzenie przy tej ulicy promenady, podobnej do tej po drugiej stronie rzeki.

Omawiana była też gospodarka odpada-

Kolejne impulsy rozwojowe dla Kartuz i Piekar B, tańsze parkowanie, zmiany numeracji i nazw przystanków

Z prac Rady Miejskiej Legnicy

Od 28 października br. Rada Miejska Legnicy znowu ma 25 radnych. Podczas październikowej sesji uroczyste ślubowanie złożył Benedykt Książdźna, obejmując mandat radnego po zmarłym niedawno Krzysztofie Dybku. Nowy radny w ostatnich wyborach samorządowych zdobył drugą w kolejności ilość głosów oddanych na Komitet Wyborczy Wyborców Legnickiego Forum Samorządowego. Benedykt Książdźna jest muzykiem, nauczycielem i działaczem społecznym.

Rada Miejska głosowała m. in. nad zmianami w wyborze składu osobowego Komisji Rewizyjnej oraz Komisji Budżetu i Finansów. Przyjęła też szereg projektów uchwał przygotowanych przez Prezydenta Miasta. Trzy spośród nich dotyczyły nowych planów zagospodarowania przestrzennego, które umożliwią realizowanie nowoczesnych inwestycji, a także rozwój budownictwa mieszkaniowego. Zmiana planów miejscowych dla Kartuz pozwoli stworzyć wzdłuż Kaczawy podobne do istniejących na jej lewym brzegu pieszych promenad i towarzyszących im usług. Wzdłuż ul. II Armii Wojska Polskiego tereny uzyskają funkcje inwestycyjne: mieszkaniowe i usługowe. Również właściciele prywatnych działek będą je mogli wykorzystywać na cele inwestycyjne. Z kolei nowy plan dla rejonu ulicy Pileckiego (Piekary B) wychodzi naprzeciw potrzebom legniczan, umożliwiając dalszy rozwój budownictwa jednorodzinne. Wszyscy głosujący radni opowiedzieli się za wprowadzeniem zmian planistycznych.

Na porządku dziennym stanęły także prezydenckie propozycje podwyższenia wysokości wynagrodzenia i świadczeń dla rodzin zastępczych i wprowadzenia bardziej przyjaznych warunków umarzania opłat za pobyt dziecka w pieczy zastępczej.

Radni zgodnie poparli te propozycje. W głosowaniu wyrazili też pełną zgodę na wydłużenie firmie produkcyjnej SCS z ul. Jaworzyńskiej nieruchomości na okres 30 lat w drodze bezprzetargowej,

szere okresy parkowania. W I strefie opłata za pierwsze rozpoczęte 30 minut kosztować będzie 1 zł. W II strefie pierwsze rozpoczęte 30 minut parkowania to koszt 0,5 zł. Zmiany wejdą w życie od 1 stycznia 2014 r.

co pozwoli firmie rozwinąć się i zwiększyć obecne zatrudnienie (140 osób) o kolejnych 200 pracowników. Wszyscy radni głosowali za przejęciem przez nasze miasto świadczenia usług transportu publicznego na terenie Gminy Miłkowice. W tej sprawie będzie zawarte odpowiednie porozumienie, regulujące m.in. organizację przewozów świadczonych mieszkańcom gminy Miłkowice przez Legnicę.

Powszechne poparcie miał też prezydencki projekt uchwały zmieniającej wykaz legnickich przystanków autobusowych i aktualizujący ich nazwy. W mieście istnieje aż 208 przystanków, których właścicielem lub zarządzającym jest Gmina Legnica. W zmianach uwzględniono uwagi zgłaszane przez pasażerów i przewoźników oraz obecny stan infrastruktury przystanków komunikacyjnych.

Wszyscy radni poparli również prezydencki projekt korzystnych dla kierowców zmian w opłatach za korzystanie ze stref płatnego parkowania. Dotychczasowe przepisy zostaną uelastycznione, co pozwoli na stosowanie niższych opłat za krót-

Mieszkańcy Legnicy mogą spotykać się w ważnych dla siebie sprawach z radnymi podczas pełnionych przez rajców dyżurów. Dyżury mają miejsce w Biurze Rady (UM, II piętro, pok. 225).

Oto ich terminarz na najbliższy okres:

Krzysztof Ślufcik – 18 listopada, godz. 12-14, **Sławomir Masojć** – 19 listopada, godz. 13-16, **Anna Płucieniczak** – 22 listopada, godz. 10-14, **Piotr Sikorski** – 26 listopada, godz. 13-16, **Bogumiła Słomczyńska** – 29 listopada, godz. 10-14, **Ewa Szymańska** – 3 grudnia, godz. 13-16, **Grażyna Pichla** – 6 grudnia, godz. 10-14, **Ryszard Kępa** – 9 grudnia, godz. 12-14, **Włodzimierz Tulejko** – 10 grudnia, godz. 13-16, **Piotr Żabicki** – 13 grudnia, godz. 10-14, **Jan Szyński** – 16 grudnia, godz. 12-14.

SZKICE legnickie

XXXIV

Z polską i europejską kulturą oswajaliśmy się poprzez polską telewizję. Kiedy przywieźliśmy ze Związku Radzieckiego telewizor, z przyjemnością oglądaliśmy polskie filmy, koncerty, sportowe i dziecięce programy, wiadomości, telewizyjne zgaduj – zgadule. Oglądaliśmy także wiele filmów historycznych, kryminalnych i komediowych: angielskich, włoskich, francuskich. Lubiliśmy oglądać amerykańskie westerny, seriale „Wilhelm Tell”, „Znak Zorro”. Raz w tygodniu pokazywano filmy z Charlie Chaplinem; w niedzielę obowiązkowe było oglądanie kreskówek Walta Disneya. Małe figurki disneyowskich bohaterów,

Kontynuujemy prezentację fragmentów interesujących wspomnień, które w całości przeczytać można w 34 tomie „Szkieł Legnickich”. Poniżej fragment wspomnień moskwiżanki Jurija Asałow, który z rodziną przebywał w Legnicy w latach 1956-1972

Legnica – ich okno na świat

Myszki Miki, Kaczor Donald i inne można było kupić w polskich sklepach. Tak więc, widzieliśmy wiele tego, co w ZSRR w tych latach mało kto mógł zobaczyć.

Żeby wiedzieć, co i kiedy można zobaczyć, kupowaliśmy polską gazetę z programem telewizyjnym. Dogadaliśmy się ze sprzedawcą z kiosku „Ruch”, który założył nam teczkę i odkładał zamówione gazety (wśród nich był jeszcze radziecki „Futbol”). Któryś z nas w dowolnym czasie odbierał gazety, płacąc za nie i za przysługę. Niektóre polskie gazety i tygodniki kupowaliśmy oddzielnie.

W tamtych latach w polskiej telewizji poprzez „Interwizję” retransmitowano od czasu do czasu radzieckie programy, koncerty i filmy.

Rodzice kupowali płyty firmy „Polskie Nagrania” z nagraniami różnych popularnych w owym czasie polskich śpiewaków i śpiewaczek. Pamiętam, że wielu podoba-

ła się polska piosenka, w której były takie słowa: „Cicha woda brzegi rwie”. Później zaczęły pojawiać się płyty z „twistem”, zaczynającym być modnym. Najbardziej popularny był „Twist again”. Gdy w kosmos poleciał jako pierwszy na świecie radziecki kosmonauta Jurij Gagarin, a następnie również jako pierwsza na świecie radziecka kobieta – kosmonautka Walentyna Tierieszkowa, pojawił się polski twist ze słowami: „Były kwiaty dla Ga-ga-rina, a Walentyna twistu ma...”. Przy okazji: Polacy wtedy składali nam życzenia z okazji lotów radzieckich kosmonautów; cieszyli się razem z nami. W Polsce wypuszczono pocztowe znaczki z portretami radzieckich kosmonautów.

Rodzice posiadali dużą kolekcję polskich płyt, którą przechowywali przez całe życie. Niestety, ta kolekcja zniknęła, gdy rodzice zmarli.

Dwadzieścia lat „dwudziestki”

Jubileusz 20-lecia istnienia świętował legnicki Zespół Szkół Integracyjnych im. Piastów Śląskich. 18 października z udziałem całej szkolnej społeczności, absolwentów i licznych gości, wśród których byli Prezydent Tadeusz Krzakowski i Przewodniczący Rady Miejskiej Jan Szynalski, odbyła się uroczysta

akademia rocznicowa. Przybyły delegacje wielu legnickich placówek oświatowych. Uczniowie zaprezentowali program artystyczny. Kolejnego dnia zaplanowano wielkie spotkanie absolwentów, uczniów i nauczycieli. Były wspólne pieśni, wspomnienia i projekcje filmów obrazujących minione lata z życia szkoły.

Współtwórcą i założycielem, a także pierwszym dyrektorem szkoły był Tadeusz Krzakowski.

Jest ona, mimo młodego wieku, zasłużoną placówką integracyjną. Powstała z zamiarem umożliwienia wspólnej nauki zarówno dzieciom sprawnym, jak i tym ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Budowę pierwszych obiektów rozpoczęto w 1989 r. przy ulicy Wierzyńskiego na osiedlu Piekary w Legnicy. Budynek w stanie surowym oddano w 1991 r.

Szkoła Podstawowa nr 20 w Legnicy funkcjonuje jako jednostka organizacyjna Zespołu Szkół Integracyjnych od począt-

ku roku szkolnego 1993/1994. W latach dziewięćdziesiątych kształciło się tu ponad 1.300 uczniów rocznie. Budowa nowoczesnej placówki wciąż trwała. W listopadzie 1997 r. otwarto wielofunkcyjne boisko sportowe z syntetyczną nawierzchnią. W październiku roku 2003 oddano do użytku segment sportowo-rekreacyjny z halą sportową, salami do rehabilitacji oraz kompleks boisk. W roku 1999/2000 rozpoczęło pracę Gimnazjum nr 9 składające się głównie z oddziałów integracyjnych, które wraz ze Szkołą Podstawową nr 20 weszły w skład Zespołu Szkół nr 1 w Legnicy. Ostatecznie w 2001 roku nazwę szkoły zmieniono na Zespół Szkół Integracyjnych im. Piastów Śląskich. 1 września 2002 r. utworzono tu również liceum integracyjne.

W ciągu 20 lat funkcjonowania szkoły nastąpił znaczny rozwój i unowocześnienie jej bazy dydaktycznej. Obecnie ta integracyjna placówka zalicza się do najlepszych tego typu szkół w kraju.

Tu leży elita

Nietypowa lekcja historii i tolerancji zarazem miała miejsce pod koniec października na żydowskiej nekropolii w Legnicy. Sprzątając zapomniane groby, w tych niecodziennych zajęciach wzięli udział uczniowie z I LO, V LO, VII LO i Akademickiego Liceum Ogólnokształcącego.

Młodzież legnickich liceów, w tym klas mundurowych VII LO, pomogła uprzątnąć zabytkowy cmentarz żydowski

Zorganizowana już po raz drugi w tym roku przez portal Liegnitz.pl akcja sprzątania cmentarza przyciągnęła także osoby prywatne, w tym liczną grupę z kościoła Zielonoświątkowego. W obu społecznych czynach, zrealizowanych również dzięki pomocy LPGK, udział wzięło niespełna 400 osób, a w wypełnionych po brzegi kontenerach wyjechało blisko 60 m sześć śmieci. Dziękujemy!

Ale po co to wszystko? Bo warto. Warto nie zapominać o tych, o których w Legnicy nie ma komu pamiętać. Którzy budowali to miasto przed wojną, którzy w nim żyli, pracowali i umierali. Warto przypomnieć historię miejsca, gdzie spoczywają legnicki Żydzi.

Dokładnie 30 listopada przypadnie 125. rocznica poświęcenia nekropolii i oddania jej do użytku. Dziś stanowi ona jeden z najstarszych i najciekawszych zabytków sztuki sepulkralnej na Śląsku. Mimo zawirowań historycznych i żywiołów natury, legnickie macewy, przepełnione rozmaitymi symboliką, nadal umożliwiają poznanie dziejów i tradycji rodzin żydowskich żyjących tu w XIX i XX wieku.

Edykt króla Fryderyka Wilhelma II z 11 marca 1812 r., pozwalający żydowskiemu poddanemu króla uzyskać pełne prawa obywatelskie, umożliwił im – po ponad 350-letniej przerwie – osiedlenie się w mieście. Trzy lata później na terenie Kartuz, w rejonie ulic Kamiennej i Nadbrzeżnej, wyznaczono obszar dla przyszłego cmentarza mieszkańców wyznania mojżeszowego. Nie

była to jednak trafna lokalizacja ze względu na podmokły, nieobwałowany, przyrzeczny teren niekorzystny dla pochówków. W 1837 r. zarząd gminy żydowskiej postanowił znaleźć nowe miejsce. W tym samym roku wybitny bankier legnicki, a także radny miejski Raphael Prausnitzer wykupił grunt przy ulicy Wrocławskiej, należący do cmentarza ogólnego miasta Legnicy i przekazał go w darze społeczności żydowskiej. Ceremonia otwarcia nowego cmentarza miała miejsce 30 listopada 1838 r. W 1877 r. z inicjatywy rabina dra Moritza Landsberga na terenie nekropolii wybudowano dom przedpogrzebowy. Budynek z salą do nabożeństw żałobnych, masywny, w formie prostopadłościanu, na rzucie zbliżonym do kwadratu, postawiono w modnym stylu eklektycznym z przewagą dekoracji neorenesansowych.

Z czasem cmentarz żydowski stał się miejscem spoczynku dla wielu znakomitych legniczan, którzy tworzyli elitę finansową i intelektualną miasta. Obok wspomnianego Moritza Landsberga, postaci charzmatycznej i wiodącej dla życia religijnego i kulturalnego nie tylko legnickiej gminy, pochowano tutaj liczną grupę rodzimych kupców wraz z rodzinami.

Wśród nich znajdziemy groby Louisa Danziger, Wolffa Krimmera, Eduarda Doctora, Bernharda Salinger, Davida Buchholza czy właściciela fabryki lasek Feliksa Pragera. Najokazalszy jest jednak grobowiec Ludwika Haurwitza, właściciela nowoczesnego i ekskluzywnego domu handlowego, który mieścił się przy ul. Najświętszej Marii Panny, w miejscu, gdzie do niedawna działała Savia.

W latach 20. XX w. powstał pomysł budowy nowego cmentarza żydowskiego. W tym celu gmina zakupiła w 1922 r. od miasta obszar między północną częścią starego cmentarza chrześcijańskiego a torami kolejowymi. Dwa lata później firma Loebingera wniosła tam portal z żelazną bramą przygotowaną przez legnicką firmę Kautz & Petzler. Po dojściu faszystów do władzy zaprzestano jednak dalszej rozbudowy. W 1939 r. miejsce to zaczęto zmieniać w cmentarz-mauzoleum poległych w czasie II wojny światowej.

Do dziś zachowała się tylko najstarsza część cmentarza żydowskiego przy ul. Wrocławskiej. Po wojnie jego użytkownikiem stała się napływowa społeczność polskich Żydów. Obecnie obiekt administrowany jest przez członków nielicznej już w Legnicy gminy żydowskiej.

■ (redakcja Liegnitz.pl)

Dom handlowy Ludwika Haurwitza. Do niedawna budynek znajdujący się przy ul. Najświętszej Marii Panny mieścił Dom Handlowy Savia (Karta pocztowa ze zbioru K. Makowca)

Liegnitz.pl

Seniorzy potrafią się obronić

Na organizowany przez legnicką Straż Miejską kurs „Bezpieczny i aktywny Legniczanin” zapisało się ponad 30 pań i panów w wieku 50 plus. Uczą się samoobrony, reakcji na sytuacje zagrażające życiu, a także spędzają miło czas w gronie znajomych.

Sala gimnastyczna w Szkole Podstawowej nr 7, godzina 17. Na zajęcia przychodzi ponad 30 pań i panów. Rozkładają materace. Niektórzy rozgrzewają się przy drabinkach. Pan Jan Pawłowski (72 lata) ćwiczy

właśnie pady. - W młodości uprawiałem sport, ale potem jakoś zaprzestałem – zwierza się pan Jan. - W moim wieku potrzeba więcej ruchu. I te zajęcia są bardzo przydatne. Nauczyłem się już podstawowych chwytów, umiem upaść, by nie zrobić sobie krzywdy. Po takich treningach człowiek czuje się bezpieczniej – dodaje.

Pan Zygmunt jest starszy o trzy lata. Przyznaje, że ma dobrą kondycję, bo ćwiczy. - Moi koledzy chodzą z laseczkami – uśmiecha się

pan Zygmunt. - Czasami bałem się wyjść z domu, bo straszono mnie, że jest niebezpiecznie chodzić ulicami wieczorem. Teraz to, czego się tutaj nuczę, może się przydać. Treningi traktuję jako formę terapii, po ciężkich i bolesnych przeżyciach.

Zajęcia na sali w piątkowe wieczory są też formą spotkań towarzyskich. - Panuje tu rodzinna atmosfera – mówi Maria Dygas. - Poznałam na zajęciach wielu fajnych ludzi. - Są one prowadzone w atrakcyjnej formie. Moje go swata kiedyś pobili na klatce schodowej. Ja nie chcę się bać – dodaje.

Kurs rozpoczął się 18 października. Straż Miejska organizuje go bezpłatnie. Jest to jedna z form nawiązania bliższego kontaktu z mieszkańcami, stworzenia nowego wizerunku. Zajęcia prowadzi strażniczka Gabriela Forgiel, instruktor taekwon – do.

- Trening nie jest ciężki – mówi Gabriela Forgiel. - Mistrzów z tych ludzi nie zrobimy, ale na pewno ćwiczenia im się przydadzą. Prowadzimy zajęcia teoretyczne i praktyczne z samoobrony, uczymy uwalniania się z uchwytów, trenujemy też asertywność.

Dzieci, młodzież i skrzydlaci mieszkańcy Legnicy

też prowadzone przez ornitologów zajęcia w terenie – młodzież obserwuje ptaki w Nadleśnictwie Legnica i w parku Miejskim przy „Kozim Stawie”.

Na listopad zaplanowano rozstrzygnięcie konkursu fotograficznego pt.

„Ptaki w obiektywie”. Zdjęcia mają być wykorzystane w przygotowywanym na 2014 rok kalendarzu. Program jest finansowany z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu.

Szkolne Schronisko Młodzieżowe w Legnicy realizuje w okresie od czerwca do listopada tego roku zajęcia edukacyjne pn. „Skrzydlaci mieszkańcy Legnicy”. Projekt adresowany jest do uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych. Jego cel stanowi rozwój postaw ekologicznych młodych legniczan i powiększanie ich wiedzy na temat znaczenia ptaków w przyrodzie. Dzięki temu projektowi uczniowie poznają gatunki ptaków żyjących w naszym mieście i włączają się do działań na rzecz ich ochrony.

Program obejmuje zajęcia stacjonarne, prezentacje multimedialne, praktyczne przygotowanie karmników i konkursy. Są

Dyżury aptek

Apteki w Legnicy pełnią dyżury rotacyjnie według poniższego harmonogramu. Dyżury nocne od poniedziałku do soboty trwają od godz. 21 do 8, a w niedziele od 20 do 8. Informacja o dyżurach aptek dostępna jest również na stronie internetowej www.legnica.eu.

DATA	NAZWA APTEKI	ADRES APTEKI
15/16.11	„Eliksir”	ul. W. Niedźwiedzicy 13
16/17.11	„Basztowa”	ul. Chojnowska 13
17/18.11	„Pod dobrą gwiazdą”	ul. Gwiedzna 25
18/19.11	„Ogólnodostępna”	ul. Najświętszej Marii Panny 12
19/20.11	„Gren-Vita”	ul. Daszyńskiego 33
20/21.11	„Przyjazna”	ul. Marsa 30, POLO MARKET
21/22.11	„Arnica”	ul. Jaworzyńska 5
22/23.11	„Herba”	al. Rzeczypospolitej 125
23/24.11	„Mandragora”	ul. Głogowska 62
24/25.11	„Aloes”	ul. Pomorska 72
25/26.11	„Eskulap”	ul. Artyleryjska 40
26/27.11	„Lawenda”	ul. Drukarska 29
27/28.11	„Krótka”	ul. Krótka 1
28/29.11	„Arnica”	ul. Jaworzyńska 5
29/30.11	„Malwa”	ul. Piechoty 19A
30.10/01.12	„Avena”	ul. Pomorska 17
01/02.12	„Medyczne ABC”	ul. Chojnowska 41, GALERIA FERIO
02/03.12	„dr Zdrowie”	al. Piłsudskiego 84, CARREFOUR
03/04.12	„Nowa”	ul. Reymonta 2
04/05.12	„Maxfarm Apteka”	ul. Iwaskiewicza 5
05/06.12	„Staromiejska”	ul. Matejki 1
06/07.12	„Apteka Na Zdrowie”	ul. Górnicza 1A, BIEDRONKA
07/08.12	„Farmed”	ul. Złotoryjska 16/18
08/09.12	„Słoneczna”	ul. Gwiedzna 4, GALERIA GWIEZDZNA
09/10.12	„Działkowa”	ul. Działkowa 29-31
10/11.12	„DRIVE”	ul. Wrocławska 155, INTERMARCHE
11/12.12	„Apteka św. Marka”	ul. Poselska 14
12/13.12	„Medyczne ABC”	ul. Batalionu Zośka 15
13/14.12	„Arnica”	ul. Jaworzyńska 5

Telefony alarmowe

■ Policja	997, 112, 76 876 15 10
■ Straż pożarna	998, 76 8523661
■ Pogotowie ratunkowe	999, 76 723 01 41
■ Straż Miejska	986, 76 72 33 180
■ Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego	76 72 21 392; 76 86 22 021
■ Centrum Powiadamiania Ratunkowego – Pogotowie Ratunkowe	112, 76 8713286
■ Pogotowie energetyczne	991, 76 866 84 18
■ Pogotowie gazowe	992, 76 850 90 00
■ Pogotowie ciepłownicze	993, 76 856 82 00
■ Pogotowie wodno – kanalizacyjne	994, 76 855 48 00

Co i gdzie w Urzędzie Miasta

- **Wydział Ochrony Środowiska i Rolnictwa (tel. 76 72 12 241)**
– m.in.: decyzje: środowiskowe, ustalające dopuszczalny poziom hałasu, zezwolenia na usunięcie drzew lub krzewów, rejestracja psów ras agresywnych.
- **Wydział Finansowy (tel. 76 72 12 200)**
– m.in.: podatki i opłaty lokalne, podatek od nieruchomości, rolny, leśny, od środków transportu, opłata skarbową, opłata od posiadania psa.
- **Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych (tel. 76 72 12 250)**
– m.in.: świadczenia dla osób niepełnosprawnych: karty parkingowe, turnusy rehabilitacyjne, usuwanie barier, współpraca z placówkami opiekuńczo – wychowawczymi.
- **Wydział Infrastruktury Komunalnej (tel. 76 72 12 331)**
– m.in.: interwencje lokatorskie, zasady korzystania z przystanków autobusowych, odnowa zieleni średniej i wysokiej, materiał nasadzeniowy dla np. wspólnot mieszkaniowych i spółdzielni.
- **Biurowo Geodety Miejskiego (tel. 76 72 12 296)**
– m.in.: sprawy związane z geodezją, kartografią, mapami do celów prawnych, projektowych, wypisy z dokumentów państwowych.
- **Wydział Gospodarki Nieruchomościami (tel. 76 72 12 310)**
– m.in.: kupno i sprzedaż nieruchomości, przekształcanie użytkowania wieczystego w prawo własności, dzierżawa gruntów, wydawanie zgody na dysponowanie nieruchomością.
- **Wydział Gospodarki Przestrzennej, Architektury i Budownictwa (tel. 76 72 12 316)** – m. in.: wypisy, wyrysy i zaświadczenia z planu miejscowego, opinie urbanistyczne, decyzje o warunkach zabudowy, pozwolenia na budowę, rozbiórkę, na zmianę sposobu użytkowania obiektu lub lokalu.
- **Wydział Oświaty Kultury i Sportu (tel. 76 72 12 230)**
– m.in.: funkcjonowanie placówek oświatowych, akty założycielskie, rejestracja klubów sportowych, upowszechnianie kultury fizycznej i turystyki, współpraca z organizacjami pozarządowymi.
- **Urząd Stanu Cywilnego (tel. 76 72 33 375)** – m.in.: zgłaszanie urodzin dziecka, zgonów, zawieranie związków małżeńskich.
- **Wydział Spraw Obywatelskich (tel. 76 72 12 270)** – m.in.: ewidencja działalności gospodarczej, uzyskiwanie pozwolenia na sprzedaż alkoholu, wyrobienie dowodów osobistych, prawa jazdy, rejestracja pojazdów.
- **Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności (tel. 76 72 33 301)** – m.in.: orzeczenia o niepełnosprawności do lat 16 i powyżej dla celów pozarentowych, zatrudnieniowych, uzyskania zasiłku pielęgnacyjnego, karty parkingowej, zaświadczenia uprawniające do ulg w przejazdach MPK, PKP i PKS.

Urząd Miasta

- **Kancelaria**
76 72 12 199
- **Sekretariat Prezydenta**
76 72 12 100, 76 72 12 101
- **Miejski Rzecznik Konsumentów**
76 72 12 138

Urząd Miasta Legnicy
pl. Słowiański 8, 59-220 Legnica
e-mail: kancelaria@legnica.eu
www.legnica.eu

KULTURA • SZTUKA • MUZYKA

♦ **„Polskie pejzaże”**

Wernisaż wystawy malarstwa Stefana Chabrowskiego z kolekcji Muzeum Ziemi Lubuskiej w Zielonej Górze.

8 listopada, piątek, godz. 17.00

Muzeum Miedzi, wstęp wolny, org. Muzeum Miedzi

♦ **Piknik Patriotyczny**

Program dostępny na stronie www.lck.art.pl

11 listopada, poniedziałek, od godz. 12.00

wstęp wolny, org. LCK

♦ **Jesienny Piknik Naukowy**

Impreza adresowana do uczniów szkół podstawowych.

W programie m.in.: doświadczenia z chemii, pokazy z fizyki, warsztaty artystyczne.

14 - 15 listopada, czwartek - piątek, godz. 11.30-13.30

Zespół Szkół Budowlanych, ul. Grabskiego, org. Zespół Szkół Budowlanych

♦ **KONCERT strefa de... #111 „JAFIA NAMUEL i inni”**

16 listopada, sobota, godz. 19.00

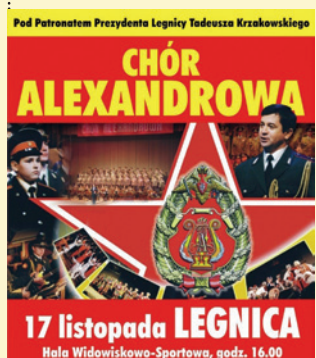
Klub „Spizarnia”, ul. Piastowska, org. LCK

♦ **Chór Aleksandrowa - koncert**

Zespół powstał w 1928 r., do roku 1989 odwiedził ponad 40 krajów w Europie, Azji, Afryce oraz Ameryce. Uznawany jest za jeden z najlepszych chórów męskich na świecie.

17 listopada, niedziela, godz. 16.00

Hala OSiR, ul. Lotnicza, bilety - 90, 110, 130, 150 zł (LCK), org. Europ. Agencja Reklamowa

♦ **„Bednarek” - koncert**

Bednarek to nowy projekt, na którego czele stoi charyzmatyczny Kamil Bednarek. Znany z formacji Star Guard Muffin wokalista wydał jako Bednarek album „Jestem...”.

17 listopada, niedziela, godz. 20.00

Klub Spizarnia, ul. Piastowska, bilety - 30, 35 zł, org. Klub Spizarnia

♦ **„Taneczny zawrót głowy, czyli z folklorem dookoła świata”**

Koncert Zespołu Pieśni i Tańca „Ziemia Legnicka”

18 listopada, poniedziałek, godz. 18.00

Teatr Modrzejewskiej, wstęp wolny / wejściówki, org. ZPiT „Ziemia Legnicka”, Teatr

♦ **Targi Pracy**

20 listopada, środa, godz. 11.00-14.00

PWSZ, ul. Sejmowa, wstęp wolny, org. PWSZ, PUP

♦ **Festiwal INTERMEDIALE 2013**

Najnowsze kierunki w muzyce elektronicznej i eksperymentalnej.

21 - 24 listopada, czwartek - niedziela

Teatr Modrzejewskiej, wstęp wolny, org. Stowarzyszenie NETCETERA

♦ **23. Ogólnopolski Przegląd Malarstwa Młodych PROMOCJE 2013**

wernisaż wystawy **22 listopada, piątek, godz. 19.00**

Galeria Sztuki, Galeria RING, wstęp wolny, org. Galeria Sztuki

♦ **„Czesław Śpiewa”**

Koncert polsko-duńskiego zespołu Czesław Śpiewa, z charyzmatycznym wokalistą Czesławem Mozilem.

22 listopada, piątek, godz. 20.00

Klub Spizarnia, ul. Piastowska, bilety - 40, 50 zł, org. Klub Spizarnia

♦ **„Bracia Figo Fagot” - koncert**

23 listopada, sobota, godz. 20.00

Klub Spizarnia, ul. Piastowska, bilety - 25, 35 zł, org. Klub Spizarnia

♦ **„Św. Katarzyna adwent zawiązuje, a św. Andrzej jej poprawuje”**

W programie imprezy prezentacja tradycji adwentowych oraz kawalerskie wróżby czyli „Katarzynki”.

25 listopada, poniedziałek, godz. 15.30

Akademia Rycerska, wstęp wolny, org. LCK

♦ **Konferencja Naukowa „Wojska Sowieckie w Polsce. 1945-1993”**

Międzynarodowa konferencja w 20. rocznicę wyjścia wojsk rosyjskich z Polski, której celem jest zaprezentowanie wyników badań dotyczących różnorodnych zjawisk związanych z pobytom oraz okolicznościami wycofania tych wojsk z ziem polskich.

26-27 listopada, wtorek - środa, od godz. 9.30

PWSZ, ul. Sejmowa, wstęp wolny, org. PWSZ

♦ **XII Festiwal Kultury Japońskiej**

W programie między innymi spotkanie z dziennikarzem, pisarzem i podróżnikiem Pawłem Musiałowskim „Japonia oczami fana”, prelekcja ks. Jana Pazgana o psach Akita oraz wykład pt. „Chrześcijaństwo w Japonii”, spotkanie z Ojcem Janusem i prelekcja o Bracie Zeno, a także warsztaty origami, prezentacje kimon, kuchni japońskiej.

27 listopada, środa

bus Hotel, ul. Skarbowa, wstęp wolny, org. Legnicki Klub Karate, Kyokushin

♦ **VII Turniej Wiedzy Ekologicznej**

27 listopada, środa, godz. 10.00

Klub Nauczyciela, ul. Jordana, wstęp wolny, org. LBP

♦ **Spotkanie Krajoznawcze**

„Australia 2013. Wspomnienia z wyprawy do kraju - kontynentu”. Multiprezentację przedstawi legnicka globtroterka Helena Olszewska-Korzeniewicz.

27 listopada, środa, godz. 17.00

Restauracja Rynek 10, wstęp wolny, org. PTTK

♦ **Czwartek Muzyczny**

„Ojczyzny naszej muzyczne westchnienia.” W programie najpiękniejsze utwory kompozytorów polskich oraz pieśni patriotyczne w wykonaniu uczniów Zespołu Szkół Muzycznych oraz z udziałem publiczności.

28 listopada, czwartek, godz. 17.00

Muzeum Miedzi, wstęp wolny, org. Zespół Szkół Muzycznych

♦ **Jazz Club Blue Monk**

Koncert Mark Whitfield Trio

Koncert w wykonaniu amerykańsko - polskiej formacji doskonałego, czarnoskórego wirtuoza gitary. W Legnicy zespół wystąpi w składzie: Mark Whitfield, Jammed Genus, Krzysztof Zawadzki.

28 listopada, czwartek, godz. 19.00

Caffe Modjeska, org. Jazz Club Blue Monk

♦ **„Le mot”**

Wernisaż wystawy poświęconej gazecie satyrycznej.

29 listopada, piątek, godz. 18.00

Galeria Satyrykon, wstęp wolny, org. LCK

♦ **„W świecie muzyki, poezji i kwiatów”**

Spotkanie Andrzejkowe **30 listopada, sobota, godz. 16.00**

Palmiarnia, wstęp wolny, org. LCK

♦ **Koncert - „Kabanos”/ „Zacier”**

30 listopada, sobota, godz. 20.00

Klub Spizarnia, ul. Piastowska, bilety - 20, 30 zł, org. Klub Spizarnia

SPORT • TURYSTYKA

♦ **Biegi z „Feniksem”**

2 - 30 listopada, środa, sobota

Park Miejski, boiska treningowe, wstęp wolny, org. KS „Feniks”

♦ **Turnieje szachowe w SDK Atrium**

7 - 29 listopada, czwartek, piątek, sobota

DK „Atrium”, ul. Pomorska, wstęp wolny, org. SDK „Atrium”

♦ **XXIX Międzynarodowy Turniej Szachowy o Puchar Wojewody Dolnośląskiego**

21 - 27 listopada, czwartek - środa, od godz. 16.00

Qubus Hotel, ul. Skarbowa, wstęp wolny, org. ASSZ Miedź Legnica

♦ **2. Otwarte Mistrzostwa Legnicy w Badmintonie**

23 listopada, sobota, godz. 10.00

Hala OSiR, ul. Lotnicza, wstęp wolny / wpisowe - 5 zł, org. OSiR

EDUKACJA • NAUKA

♦ **Otwarta Pracownia Sztuki**

6, 13, 20, 27 listopada, środa, godz. 15.00

Otwarta Pracownia Sztuki, ul. Szkolna 7, wstęp wolny, org. Galeria Sztuki, www.galeria.legnica.pl

♦ **„Biblioteka Przyjazna Maluchom”**

Zajęcia dla dzieci 2-5 letnich oraz ich rodziców.

4-29 listopada, pon. - piątek wstęp wolny, org. LBP, szczegóły na: www.biblioteka.legnica.eu

♦ **Warsztaty. Film animowany**

5, 12, 19, 26 listopada, wtorek, godz. 16.00-18.00

Akademia Rycerska, wstęp wolny, zapisy, org. LCK

♦ **Warsztaty filmowe**

6, 13, 20, 27 listopada, środa, godz. 15.00-17.00

Akademia Rycerska, wstęp wolny, zapisy, org. LCK